Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЛИПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 3, 1980 No. 148. VOL. LXXXVII.

Владика Митрополит Мстислав занедужав

Бавнд Брук, Н. Дж. (Митрополича канцелярія). — По дорозі з Піттсбурґу до Канади, в ніч з 24-го на 25-те червня, Владика Митрополит Мстислав був змушений зупинитися у Вест Лінкольн Меморіял шпиталі в Ґрімсбі, Онтаріо.

Лікарі ствердили сердечний удар і примістили Владику у відділ інтенсивної опіки. На думку лікарів, це лікування потриває від двох до трьох тижнів.

Тим часом дозволено відвідувати Владику лише родині. Вийнятковий дозвіл був даний у неділю Владиці Миколаєві з Торонто і о. Равлюкові, настоятелеві української православної церкви з Гамільтону, Канада.

Ще від осени минулого року лікарі вимагали від Владики скорочення його активностей, а зокрема — скоротити години кабінетної праці, що її Владика виконував понад 10 годин денно.

Владика Мстислав — Митрополит УПЦ в ЗСА

Не зважаючи на ці вимоги, Владика вирішив відбути довшу подорож до Европи, де 17-го травня відвідав Архиєпископа Кентерберійського і Високопреосвященного Роберта Ренсі, а по полудні відбув конференцію з священиками і представниками наших парафій з Англії. У неділю, 18-го травня, довершив чину посвячення іконостасу в катедрі св. Вознесіння в Лондоні.

Від 24-го до 27-го травня Блаженніший Митрополит Мстислав перебував у Мюнхені, Німеччина. В неділю, 25-го травня, в свято Святої Тройці і Зшестя Святого Духа Владика відправив Святу Літургію в церкві св. Покрови в Людвіґсфельді біля Мюнхену. В понеділок, на другий день Св. Трійці — День Духа Святого Владика Митрополит ще служив Св. Літургію в Мюнхені; опісля відбув зустріч з численним громадянством на бенкеті, влаштованому з нагоди приїзду Владики. В середу 27-го травня також відвідав приміщення Українського Вільного Університету та відбув нараду з ректором УВУ д-ром В. Яновим.

На другий день відлетів до Женеви, де на протязі тижня відбув декілька нарад, про які вже були інформації в пресі.

Ще перед поверненням з Европи до ЗСА Владика вже мав заплановані візитації-зустрічі з Митрополитом Української Греко-Православної Церкви в Канаді Владикою Андрієм і участь у сесії Світового Конгресу Вільних Українців.

У неділю, 22-го червня, Владика відслужив Архиєрейську Святу Літургію в Ембрідж, Па., а по полудні служив Молебень на відкритті Літнього табору Всіх Святих в Емлентовн, Па. Відтак — вирушивши в дорогу — не зміг доїхати на дальше заплановані наради.

Консисторія УПЦ закликає вірних молитися за здоров'я Первоієрарха Митрополита Мстислава.

Відбулися організаційні наради УНСоюзу в Детройті

Детройт, Міч. (В.П.) — Неділя, 22-го червня, другий день календарного літа, позначилася в Детройті не тільки чудовою погодою — перший день у цьогорічному сезоні, — але декількома святково-діловими й розваговими імпрезами. Найважливішою, мабуть, було святочне відзначення 25-річчя частини детройської України — оселі „Діброва", після якого в Українському Культурному Центрі у Воррені відбулися організаційні наради Окружного Комітету УНС.

Мимо літньої погоди, що не сприяє таким нарадам, у зборах взяли участь секретарі, голови та представники сімох Відділів УНСоюзу. Наради відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету Роман Татарський, протоколував секретар Григорій Корбяк.

Відкриваючи наради, голова привітав головного організатора УНС Василя Оріховського, почесного голову Округи Володимира Дідика, обидвох головних радних — Євгена Репету та Романа Куропася, і всіх учасників. Згодом підкреслив, що наради є частиною наміченого пляну праці Округи на біжучу каденцію. Ціллю нарад є: на основі дотеперішніх здобутків намітити дальшу активність на осінньо-зимовий сезон, що надходить, особливо посилення організаційної роботи не тільки секретарів, але всього союзового активу. Хоч тепер ця Округа зайняла друге місце серед інших округ, то все таки її осяги не відповідають потребам УНСоюзу. Взаємною виміною думок слід піднайти відповідні засоби посилення організаційної роботи в другій половині цієї каденції.

Запрошений до слова головний організатор Василь Оріховський у цікавий спосіб і числовими даними з'ясував справи УНСоюзу в цілому, а при тому вказав на вклад нашої Округи. Справді, 80 приєднаних нових членів УНСоюзу в біжучій каденції свідчить про активність організаторів і вказує на успіх, але це є одночасно лише близька половина наміченої квоти. Втрати в членстві дуже великі й дошкульні, вони голосно промовляють до всіх, щоб збільшити організаційну роботу.

Жвава дискусія над порушеними справами вказувала на те, що Українсь-

(Закінчення на стор. 3)

ОТЕЦЬ В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ ПРИХОДИТЬ ДО ЗДОРОВ'Я ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ

Мангассет, Н. Й. — Відомий священик-патріот, настоятель православного собору св. Володимира в Ню Йорку о. протоієрей Володимир Базилевський перейшов 23-го червня ц.р. тяжку операцію на серце і тепер приходить до здоров'я. У Шпиталі Норт Шор Університі хворого відвідав недавно Владика Марко та близькі знайомі. Для тих осіб, які хотіли б відвідати о. В. Базилевського чи переслати йому побажання подаємо адресу шпиталю: North Shore University Hospital, Community Drive, Manhasset, L.I., N. Y. 11432.

ПАПА ПРОДОВЖУЄ СВОЮ УСПІШНУ ВІЗИТУ У БРАЗИЛІЇ

Ріо-де-Жанейро, Бразилія. — Папа Іван Павло II, прибувши до Бразилії з офіційною візитою, яка, як це він сам заявив, має суто релігійний і пастирський характер, продовжує свою місію дуже успішно також в інших бразилійських містах поза столицею. Сотні тисяч бразилійців оваційно вітають Папу перед і під час його Понтифікальних Богослужб, які переважно відправляються на великих стадіонах чи аренах з метою дати можливість усім бажаючим взяти в них участь. У загальному Папа плянує відвідати 13 місцевостей, і зустрічаючись там не тільки з вірними, але також з офіційними особами з якими Голова Римо-Католицької Церкви хоче говорити в першу чергу про соціяльну несправедливість, яка все ще завважується навіть у господарсько розвинених країнах. „Не можливо бути щасливим і задоволеним, — заявив Папа у Ріо-де-Жанейро, — якщо бачиш, що брати і сестри в багатьох країнах світу не мають навіть конечних засобів до існування".

Цю тему соціяльної несправедливости Папа порушує на кожній зустрічі із офіційними речниками бразилійського уряду, кажучи що Господь Бог створив кожну людину на подобу Божу і кожній людині належиться однакове трактування зі сторони урядів, відповідальних за долю підлеглих їм земляків.

Політичні і церковні спостерігачі звернули увагу, що тема соціяльної справедливости, стала центральною справою у поїздках Папи до різних країн світу і він її консеквентно продовжує у Бразилії, де Церква має особливий вплив і змагається за рівні права для кожного бразилійського громадянина. Тому члени Крайової конференції бразилійських єпископів були дещо здивовані, коли Папа, виступаючи на прийнятті у президентському палаці заявляв, що „людина не може бути невільником матеріяльних дібр і тієї системи, яку вона створила і намагається творити", тому, що Бразилійська Церква, особливо останньо дуже наголошує потребу розділу матеріяльних дібр для біднішого прошарку населення. У загальному візиту Папи вважають дуже успішною.

Президент Картер зарядив доставу зброї до Таїлянду

Вашінґтон. — У відповіді на критичну ситуацію у Таїлянді, яка постала наслідком переступлення державного кордону узброєними частинами в'єтнамської армії, президент Картер дав доручення негайних летунських достав найнеобхіднішої зброї для таїляндських військових частин. Малу зброю доставлятимуть літаками, а морським транспортом підуть танки й важча зброя.

„Рішення Президента мало місце у висліді минулотижневих нападів в'єтнамських військових частин через кордон Таїлянду з Камбоджією на таїляндські села і на табори утікачів з Камбоджі", — пояснив представник Державного Департаменту Джон Траттнер. Він додав, що „летунські достави наступили з уваги на настирливі вимоги таїляндського уряду, щоб приспішити постачання виряду вже закупленого Таїляндом". Негайно після повідомлення Президентом відповідних конгресових комітетів, чого вимагає усталена процедура, транспортові літаки типу C141 почнуть доставу.

Загально постачання, якщо не зайде потреба законно піднести його засяг, буде на суму около 35 мільйонів долярів. З огляду на очевидну наглу потребу стримано тимчасово доставу до інших пунктів і відповідну зброю вишлють літаками до Таїлянду. Відповідні рішення запали після повороту державного секретаря Едмунда Маскі з Маляйзії, де він брав участь у конференції Союзу південносхідніх азійських народів, що складається із Філіппін, Сінґапуру, Маляйзії, Індонезії і Таїлянду. на цій конференції представники всіх держав, що входять у склад того Союзу вимагали від ЗСА негайної достави потрібної зброї для оборони Таїлянду.

Відкриття сезону на Союзівці заповідається особливими виступами

Союзівка. — офіційне відкриття літнього сезону на Союзівці, мальовничій і вигідній оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах стейту Ню Йорку, заповідається особливими програмами на три дні „Великого Вікенду" — кінця тижня, починаючи святом Дня Незалежности ЗСА, в п'ятницю, 4-го липня, молодечим Ансамблем Союзівки з конферансьє Анею Дидик з Феніксу, Арізона, яка рік-у-рік, залишивши своїх учнів — вона вчителька — приїжджає на літо на Союзівку, щоб керувати мистецькими програмами тут. Програма Дня Незалежности розпічнеться о год. 8:30 вечора, а о 10-ій годині буде забава з танцями. Грає оркестра з Чікаґо „Веселі Часи".

Субота, 5-го липня, позначиться виступом недавноприбулих кількох мистців з України, серед них вже такі відомі українській публіці переважно з Метрополітального Ню Йорку, як талановита й вродлива драматична артистка Евеліна Белюц, яка вестиме програму, відомий вже читачам „Свободи" знаменитий баритон-соліст Микола Фабрика, та його дружина Ірина, концертова акомпаньяторка й піяністка. Композитор і музикант Ґама Скупинський, особистий приятель св. п. композитора, поета й музики Володимира Івасюка, також бере участь у програмі із своїми композиціями та з творами Івасюка. Виступлять в програмі суботнього концерту також з України: Ліля Гайдай, Марійка Кудрин, Павло Данилів, Олексій Журба. У програмі сучасні українські пісні, вірші, гумористичні сценки й музичні мініятюри. Режисер концерту — Олексій Журба. Початок о год. 8:30 вечора. О годині 10-ій забава у великій холодженій залі „Веселки" при звуках двох оркестр „Веселі Часи" й „Темпо".

Під час цього „Великого кінця тижня" всі три дні з неділею включно відбуватимуться тенісові змагання за першість УСЦАК-Схід, у рамках ювілейних чвертьсторічних святкувань цієї заслуженої організації спортовців-українців у Північній Америці.

ШМІДТ ПОВЕРНУВСЯ З МОСКВИ БЕЗ ОСОБЛИВИХ УСПІХІВ

Канцлер західньонімецького уряду Гельмут Шмідт складає вінок на цвинтарі німецьких воєнно-полонених в Любіно біля Москви.

Бонн, Західня Німеччина. — Після довгих розмов з генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим і на його пропозицію з міністром оборони Дмитрієм Ф. Устіновим та шефом генерального штабу совєтських збройних сил маршалом Николаєм В. Оґарковим канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт в товаристві міністра закордонних справ Ганса-Дітріха Ґеншера повернувся домів. Перед виїздом Шмідта з Москви обидві сторони видали спільний комунікат, в якому ствердили, що вони „в часі розмов присвятили увагу виглядам на опрацювання договору".

Раніше опрацьований господарський договір підписали амбасадори обидвох країн. Договір цей зобов'язує Західню Німеччину до співпраці зі Совєтським Союзом в ділянці атомової енерґії, розшуків за нафтовими покладами, автоматизації і кібернетиці. В заміну Західня Німеччина діставатиме більшу кількість різних сирівців нафтової ропи і земного газу. Договір у справі побудови трубопроводу для достав газу з далеких сибірських газових піль у районі Тюмену до Середущої Росії, а звідси існуючою вже системою трубопроводів на захід підготовуваний до недалекого підпису.

Під час розмов із совєтськими достойниками Шмідт підкреслював, що „світова ситуація і надалі є в стані кризи, отже з'ясовування своїх поглядів і вислуховування другої сторони є не лише потрібні, але й корисні". На прощання Брежнєв звернувся до Шмідта із закликом: „Зважте наші міркування, які ми представили вам, а ми з нашого боку передумаємо міркування, які ви передали нам".

Нічого дефінітивного ані навіть виразного не вийшло у висліді перебування Шмідта в Москві ані в справі обопільного припинення стаціонування нових, середнього засягу ракет з численними атомовими головками, — бо Совєтський Союз уже свої СС-20 заінсталював, а ЗСА збираються свої в близькому часі інсталювати, — ані з виведенням совєтських військ з Афганістану. Як виходить із спільного комунікату зі совєтського боку не пороблено якихсь зобов'язуючих обіцянок.

Під час свого дводенного перебування у Москві канцлер разом із своїм антуражем склали вінки на цвинтарі німецьких воєннополонених із Другої світової війни.

Президент Картер відвідає Японію

Вашінґтон. — Зовсім несподівано в гарячому передвиборчому часі президент Джіммі Картер рішив відбути коротку поїздку до Токіо, Японія. Візита Президента викликана бажанням Картера взяти участь в посмертних обрядах недавно померлого прем'єра Японії Масайоші Оґіри.

Згідно з комунікатом, переданим з Білого Дому, Президентові радив відбути цю поїздку державний секретар Едмунд Маскі. Підготовка до поїздки почалася негайно і Президент відбуде її відразу після свята Дня Незалежности ЗСА, 4-го липня.

В цьому комунікаті згадано також, що поїздку до Японії Президент використає для того, щоб запевнити Японію й азійських союзників ЗСА в постійному зацікавленні Америки тим обширом та для передискутування різних економічних проблем, що виникли останнім часом.

Заскочені несподіваним рішенням Президента пресові й радіо- та телевізійні репортери снують різні здогади про причини Картерового рішення. В комунікаті Білого Дому подано виразно, що питання політичного і економічного порядку будуть у програмі розмов, які Президент відбуде в часі свого перебування в Японії.

БАГАТО ПОЛІТИЧНИХ аналітиків тепер уважають — а їх підтримують також деякі близькі співробітники Роналда Реґена, — що республіканський кандидат на президента більш як певно вибере собі на віцепрезидента Джорджа Буша, колишнього амбасадора до ОН, який сам ще недавно був кандидатом на президента, але зрезиґнував з цих амбіцій з огляду на малу кількість здобутих делеґатів і на фінансові труднощі.

ВИСЛАНІ ФЕДЕРАЛЬНИМИ АҐЕНЦІЯМИ ЦЬОГО тижня чеки соціяльного забезпечення включатимуть 14,3 відсотки підвишки, яку Уряд узглянив беручи під увагу інфляцію і підвишку цін на харчі та товари щоденного вжитку. Така підвишка коштуватиме уряд соціяльного забезпечення додаткових 1,4 більйона долярів. Пересічний чек соціяльного забезпечення для самітнього виноситиме в цьому тижні 330 долярів (раніше 289), а максимальна пенсія становитиме 659,80 долярів (раніше 572).

Закликають до ратифікації конвенції в справі народовбивства

Вашінґтон. — У п'ятницю, 20-го червня ц. р., сенатор Вілліям Проксмаєр, виступивши перед Сенатом, закликав президента Джіммі Картера та сенаторів до ратифікації конвенції в справі народовбивства, заявивши, що навіть у такому кривавому ґеноциді, що його над окремим народами доконали гітлерівські окупанти, у світі відомі героїчні вчинки окремих одиниць.

Накресливши історію народовбивства, який поширився із вмаршом нацистських військ на обшири України, сенатор Проксмаєр зупинився над окремою подією, в якій героїчну ролю відіграв українець, сторож однієї будівлі, рятуючи життя жидів, а наражуючи себе на смерть. Він сказав, що це сталося у Тернополі в 1942 році, коли за жидами шукало ґестапо — і ситуація здавалася безвихідною, бо в будинку були ґестапівці, а вихід з нього і вулиці біля нього вони замкнули. Жиди тоді попросили одного старого чоловіка — українця, щоб він скрив їх на горищі.

„І ця стара людина, — говорив сенатор Проксмаєр, — була їхньою єдиною надією. Якщо б він їм (у цьому проханні) відмовив — це означало неминучу смерть. І він погодився. Він погодився не зважаючи на це, що зискати він нічого не міг, а навпаки він міг все втратити. Він погодився на це, хоча його життя висіло на волоску в кожній хвилині кожного дня. — Необрахований голос, голосніший шепіт — або навіть нещасливий збіг обставин, якщо б котрийсь ґестапівець зацікавився і пішов на розшуки, змогло б причинитися зразу до відкриття таємниці".

А відтак, закінчуючи своє слово, він сказав: „Сьогодні ми маємо нагоду тільки багато зискати і дуже мало втратити. Сьогодні — в нас є нагода зайняти поставу супроти цього жахливого злочину. Сьогодні ми повинні ратифікувати конвенцію в справі народовбивства".

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

ПОНАД 61 ОСІБ ЗАГИНУЛИ ВЖЕ ВНАСЛІДОК тяжких спек і посухи, яка панує в південнозахідніх стейтах ЗСА, зокрема в Тексасі, Арізоні, Арканзо, Оклаґомі, Колорадо та інших. Температура в деяких стейтах піднеслась до понад 100 ступнів Фаренгайта і триває вже біля двох тижнів. У Тексасі, в місцевостях Вічіта Фолзс і Деллас, було зарекордовано минулої неділі 117 і 110 ступнів горячі, а також в інших містах і стейтах температура в день ніколи не є нижчою, як 100-105 ступенів. Такої спеки вже не було у згаданих стейтах від 25 років. Спека і брак опадів спричинюють лісові пожежі, смерть людей і тварин. В самому тільки Тексасі зареєстровано 1,200 лісових пожеж, які охоплюють 25,000 акрів лісових масивів.

ВІТРЯНІ БУРІ І Т. ЗВ. ТОРНАДА СПРИЧИНИЛИ мільйонові шкоди у стейті Мериленд в неділю, 29-го червня. Буря зокрема знищила багато будинків, перервала в багатьох місцях електричні дроти, в наслідок чого 29,000 будинків ще й досі не мають світла, а також звалила багато дерев поранивши при тому кількадесять осіб.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД ПРИЗНАЧИВ 96,1 мільйона долярів для 31 міст ЗСА, які повинні використати ці фонди для створення місць праці у літньому сезоні. Речники Уряду уважають, що названа сума повинна забезпечити працю бодай для 32,000 осіб, переважно з-посеред молоді. Ню Йорк з тієї суми отримає 12,04 мільйона дол. для затруднення 5,258 осіб у літньому сезоні. Крім Ню Йорку приблизно таку саму суму допомоги отримає Детройт. Фінансову підтримку з федерального фонду отримають також: Боффало, Нюарк, Джерзі Сіті, Патерсон, Н. Дж. та інші.

У світі

ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ І найкращих у світі Лондонська економічна школа, видала після довших студій свої економічні прогнози. На думку економістів тієї школи сучасна господарська рецесія розвинеться у світову рецесію. Її дном буде спадок світової продукції на біля 5 відсотків. Ці передбачування лондонських експертів належать до найбільше песимістичних, бо, наприклад, такий консервативний і обережний у своїх оцінках Міжнародний Валютний Фонд передбачує малий зріст продукції, або втримання приблизно на дотеперішній висоті.

МІНІСТЕР ІНФОРМАЦІЇ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ Лі Кванг Піо подав вістку, що північно-корейський комуністичний режим використовує політичні заворушення, які мали місце в Південній Кореї, і збільшив висилання своїх агентів на той терен. Одночасно з тим північно-корейський режим поширив свою акцію перекидання підривної літератури й листівок на терен Південної Кореї. На думку міністра Лі Кванґа, ці акції досягли таких розмірів, що, можливо, Північна Корея розпічне незабаром тут партизанську боротьбу, яку вже нераз північно-корейські чинники пробували розгорнути на терені Південної Кореї.

В ІСЛЯНДІЇ ОБРАНО НА ПРЕЗИДЕНТА ПЕРШУ жінку Виґдис Фіннбоґадоттір, яка вела передвиборчу кампанію під гаслом виходу Ісляндії з НАТО. Невідомо, чи це, чи щось інше було причиною її перемоги над трьома іншими кандидатами — чоловіками, відомими ісляндськими діячами. Пост президента в Ісляндії — радше репрезентативного характеру і сама пані Фіннбоґадоттір не зможе вирішити про дальше членство Ісляндії в НАТО, але вона матиме змогу заініціювати процес у тому напрямі.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays. Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N J Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢ Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N J 07303

Співпраця арабських країн

Співпраця арабських країн натрапляє на стільки різнорідних трудношів, що не раз постають сумніви, чи вона взагалі можлива. Причина не лише в тому, що арабів ділять різні племінні традиції, арабські нації дотепер не зформовані, панарабізм, який мав би бути головним джерелом енергії арабської спільноти, фактично ставляє себе понад національне й проповідує всеарабську націю, розходження різних ісламських сект, які тепер завогнилися у зв'язку з ексремістичною політикою іранського шіїтизму, політичні конфлікти різних протилежних політичних угруповань, накінець чи не найважливіше боротьба за супремацію в арабському світі різних амбітних осіб, до чого останньо долучився зріст „підскірних" впливів Москви в арабському світі.

Чужих впливів серед арабів ніколи не бракувало, але також ніколи вони не були аж так використовувані і так поставлені на службу чужому центрові і чужим ідеям, як є тепер з комуністичною Москвою. Московські впливи не обмежуються до політичних і дипломатичних заходів та до господарського проникання, це тільки одна їхня частина. Інша, куди вагоміша і більше розбудована, то власне „підскірні" совєтські впливи, які з одного боку проявляються у підтримці комуністичним арабським партіям, а з другого наставлені на творення широко розбудованої аґентурної системи. В цьому останньому червона Москва не абиякий спеціяліст.

Наслідки того стану такі, що важко орієнтуватися, де серед арабів кінчиться їхній національний інтерес, а де починається просовєтська аґентурна робота, де є направду добра воля, а де маневр і підступ з метою ослабити свого арабського партнера, а якщо можна б, то навіть довести до його загибелі.

Власне це все приходить на думку, коли читаємо вістки про спроби президента Південного Ємену Алі Нассера Мохаммеда створити порозуміння різних арабських країн і держав Арабського півострова. Все було б у порядку, коли б не те, що президент Нассер Мохаммед є близьким співробітником Москви і власне не знати, що скривається за його оливною галузкою. Тим більше, що нагло він зробився великим ісламським традиціоналістом, малощо не практикуючим мохаммеданином. Перебуваючи останньо у Савдійській Арабії, де король Халід прийняв його бенкетом, Нассер Мохаммед хвалив королівську родину, захищав арабську солідарність, пропагував співпрацю арабських країн, „не зважаючи на різні соціяльно-політичні устрої", а водночас боронив свою співпрацю з Москвою як дуже корисну для Південного Ємену й узагалі для арабів.

„Дипломатична офензива" Нассера Мохаммеда не обмежується до Савдійської Арабії. Він пробує творити також якесь ближче порозуміння з Єменом, але також підтримує партизанську боротьбу проти уряду султанату Оман, бо цей заключив договір з американцями, яким погодився дати їм бази. Отже, існує багато підстав, щоб в сумніватися в доброзичливість „післанця миру" з Південного Ємену. І тому шлях до арабської співпраці ще дуже далекий.

АМЕРИКАНСЬКІ ЕМІҐРАЦІЙНІ чинники уважають, що кубинський „ісход" і нелегальний перевіз кубинських втікачів приватними човнами до ЗСА закінчився. Але офіційні урядові чинники у Вашінґтоні твердять, що вони не будуть здивовані, як Фідель Кастро, кубинський диктарор, знову захоче перекинути до Америки 100,000 втікачів, щоб таким чином позбутись небезпечного і кримінального елементу і покращати кубинську економіку, яка, подібно як у всіх інших комуністичних країнах, переходить вічні кризи.

Я. Гайвас

ЕКОНОМІЧНА СИЛА ЯК ПОЛІТИЧНА ЗБРОЯ

Економіка є не лише підставовою базою обов'язуючої ідеології в СССР, марксизму-ленінізму, але вона є також усебічним, постійно вживаним і надуживаним інструментом совєтської політики. Як у нутрі країни, так і назовні Москва вживає цього інструменту і то не раз з великим успіхом.

Унутрі комуністичний режим, удержавнивши наперед усю індустрію, а опісля всі засоби продукції і накінець уся землю узурпував фактично монополь керування діяльністю суспільства й одиниці. Це стало для нього могутньою базою натиску державних та партійних апаратів на ціле суспільство, на робітництво та на одиницю. Для тотального опанування села й селянства засобом стала колективізація. Безземельний селянин, без звичайного і єдиного для нього варстату праці-землі, стоїть голіруч і повністю безборонний в обличчі режиму, режимного бюрократа і партійного вождика.

Засіб володіння

Випробувавши до досконалости економію, як засіб володіти внутрі країни й навчившись нелюдської тактики „вдарити по шлунку", Совєтський Союз намагається використати її так само назовні. Доки Совєтський Союз був економічною слабиною всілякі спроби з його боку при допомозі економіки добиватися політичних успіхів, добиратися до правлячих індустріяльних і політичних центрів високорозвинених господарсько країн було неможливо. Коли ж економіка СССР зміцніла, коли над світом тяжить загроза дефіциту важливих сирівців і енерґетичних засобів, якими природа наділила простори СССР, тоді з'явилася шанса попробувати якщо не через шлунок, бо до того ще дуже далеко, то через кишеню добиватися до чулих на господарські потреби людей Заходу.

Совєтський Союз під сучасну пору є найбільшим продуцентом нафтової ропи. Це дає йому змогу значну частину тієї ропи постачати Заходові. Згідно з обрахунком Міжнародної Енерґетичної Аґенції в Парижі, СССР постачає около один мільйон барилок нафти денно країнам Західньої Европи, що становить близько 8 відсотків споживання того обширу. З огляду на високу ціну на ропу на міжнародних ринках Совєтський Союз минулого року отримав за свою нафту із Заходу сім більйонів долярів. Цього року він отримає ще три більйони більше, а це значить понад десять більйонів долярів.

Із продажу нафтової ропи й газу Совєтський Союз отримує тепер половину свого торговельного балансу із зовнішньої торгівлі. Саме газ стає тепер головним експортовим товаром із СССР до Західньої Европи. В основі нового господарського договору Західньої Німеччини зі Совєтським Союзом є власне та частина, де мова про побудову трубопроводу з Сибіру, з газових піль Тюмену аж до центру Росії, до головної системи трубопроводів, які постачають газ сателітнім країнам. Цього року достави газу з СССР до Західньої Німеччини, Франції, Австрії, Італії і Фінляндії осягнуть понад 850 більйонів кубічних стіп, що творить около 10 відсотків цілого спожиття газу західніми країнами. Після побудови трубопроводу з Тюмену й включення його в систему, що доходить до Середущої Европи, постачання газу значно росте.

І тут починається проблема. Західня Німеччина, яка інвестує около 13 більйонів долярів у побудову того трубопроводу могти доставити до 30 і більше відсотків свого спожиття з СССР. Але чи тоді вона не буде під фактичним диктатом Москви? Чи не буде вона аж так узалежнена від совєтського постачання, що мусітиме поступатися на інших відтинках, щоб забезпечити собі доставу газу, без якого вона тоді не зможе господарсько існувати? Це питання відноситься у такій самій мірі й до інших західньоевропейських держав. Совєтський Союз був другим по величині доставцем ропи до Португалії, 12 відсотків річного спожиття ропи він доставляє Греції, 3,8 ропи і 25 відсотків газу Італії тощо.

Політичний характер

Дотепер достави сирівців і пального з СССР мали виключно торговельний характер. Захід закуповує їх від СССР, а СССР за отримані засоби купує машини, технологію, патенти. Це, очевидно, допомагає Совєтському Союзові приспішено розбудовувати свій промисловий потенціял. А наслідки цього будуть очевидні. Вже тепер є безсумнівні познаки, що в недалекому часі прийдеться західнім промисловим країнам витримати конкуренційний натиск совєтської і сателітної хемічної промисловости. Совєтський морський транспорт уже здавна відбирає кусень по кусневі світового транспортового ринку. Щораз більше совєтських кораблів перевозять товари різних колишніх „королів океанів".

А що станеться, як крім цього ще одного дня Москва поставить ультимативні вимоги політичного характеру?

АНГЛІКАНСЬКА ЦЕРКВА І РИМ

Архиєпископ Кентербері, Роберт Рансі, почав свою карєру на тому найвищому релігійному пості в Англії, як пристало на капітана панцерних військ, яким він був у Другій світовій війні: під час своєї інтронізації він запросив на почесне місце кардинала Базіля Гюма, католицького архиєпископа Англії. Як на країну, в якій католикам стинали голову й не пожалували навіть католички-королеви Марії Стюарт, це був не абиякий перелом. А тепер зростають познаки, що Архиєпископ шукатиме дальшого зближення з Ватиканом.

Архиєпископ Кентербері в церемоніялі англійського двора виступає зразу після членів пануючої родини і перед прем'єр-міністром. Його слова в країні важать багато й англійці відносяться до нього з великою повагою. Та не зважаючи на те, останньо під час його прощі до католицької відпустової святині в Волсінґгемі на чолі групи вірних його зустріли англіканські протестанти з транспарантами, на яких були написи: „Молися до Христа, а не до Марії". А це значить що деякі елементи англіканської церкви зовсім не схвалюють його політики зближення з Ватиканом.

Свою політику зближення архиєпископ Рансі мотивує драматичною ситуацією сучасного світа, глобальною боротьбою людини за свої права і за свою людську гідність і тими колосальними загрозами, які наша доба принесла народам і людині. Власне в цьому пляні відбувалася вступна розмова Архиєпископа з папою Іваном Павлом II в Ґані, Африка в травні ц.р. У цій зустрічі виявилася збіжність думок і поглядів у багатьох засадничих питаннях нашого життя. Із тих зустрічей Архиєпископ виніс ще глибше переконання щодо можливостей поглиблювання діялогу з Ватиканом, як підстави до поглиблення взаємних відносин і співпраці.

З НОВИХ ВИДАНЬ

ПОШИРЕНИЙ ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК

Правописний Словник Української Мови. За редакцією Яр. Рудницького і К. Церкевича. Науково-дослідне Товариство Української Термінології. Ню Йорк-Монтреаль, 1979. Стор. 795.

Словник основано на попередніх словниках Г. Голоскевича, М. Возняка, О. Ізюмова, О. Панейка, І. Огієнка та Я. Рудницького. Він охоплює близько 65 тисяч слів, а його особливою цінністю є „Список додаткових географічних назв", що його можна буде при кожному наступному виданні поширювати відповідно до вимог, не переписуючи всіх частин словника. Нарешті може запанує однакова транскрипція чужомовних топонімів.

Новий словник опертий в основному на правилах „харківського" правопису, який був схвалений Всеукраїнською Академією Наук у Києві 1929 року та Науковим Товариством ім. Шевченка того ж року у Львові.

І редактор і впорядники цього словника вважають, що будь-які зміни правил т. зв. „харківського" правопису тепер недоцільні (стор.2), а то й шкідливі для української справи, тим більше, що Українська Вільна Академія Наук на еміґрації також ним користується.

Новий „Правописний словник" достатньо заповнює прогалину в українській мовознавчій практиці, даючи українській громаді книжку, достосовану до теперішніх еміґраційних потреб, а про зміну правопису будуть дискутувати й вирішувати в соборній та вільній українські державі. Словник видано у річницю двох ювілеїв, а саме — з нагоди 50-річчя створення першого соборного т. зв. „харківського" правопису і 40-річчя створення правописної комісії УММАН — Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук, 30 березня 1939 року.

Анна Власенко-Бойцун

ДЕХТО ІЗ ПОЛІТИЧНИХ спостерігачів не може пояснити собі тієї обставини, що віцепрезидент Мондейл вже від довшого часу не бере участи у щоденних зустірчах з президентом Картером, на яких то зустрічах найближчі дорадники Президента обговоюють події дня і плянують важливі політичні потягнення.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Володимир Душник

АМЕРИКА Й КРАЇНИ ІБЕРІЙСЬКОГО ПІВОСТРОВА

На закінчення своєї поїздки на Конференцію на вершинах у Венеції, до Риму й Юґославії, президент Картер, повертаючись до Америки, відвідав Еспанію і Портуґалію. Це була перша візита американського Президента від часу двох видатних подій в тих країнах: повалення диктатури Салязара в Портуґалії в 1974 році і смерть Франсіска Франка в 1975 році в Еспанії, що започаткувала народження та еволюцію демократії у тій багатій історією країні.

Немає двох слів, що в обох випадках — ЗСА можуть сміло взяти кредит за це, що завдяки американській політиці відносно Еспанії і Портуґалії, обидві ці країни виходять із політичної ізоляції та поступово стають або стануть повноправними членами европейської родини народів та союзниками Америки.

Від самого приходу до влади генерала Франка в Еспанії у 1938 році стосунки тієї країни з Америкою були погані, якщо не гостро ворожі. Під час громадянської війни, Америка політично, морально й психологічно стояла по боці т. зв. „льоялістів", які були союзниками комуністичної Москви. Тисячі американців були охотниками в т. зв. „Бриґаді Лінкольна", та віддали життя за ідеали, які вони помилково уважали демократичними.

У 1953 році Америка й Еспанія підписали договір, який дає чотири бази для американської фльоти та летунства. Цей договір мають продовжити в наступному році.

Король Хуан Карлос і прем'єр-міністер Адольфо Суарез покладають великі надії на допомогу Америки при їхніх стараннях ввести Еспанію в члени НАТО та Европейської Економічної Спільноти. Тоді, коли членство Еспанії в НАТО є до предвидження, справа членства в Европейській Економічній Спільноті є дещо скомплікована, тому що проти вступу до неї Еспанії і Портуґалії є Франція, член Спільноти, уважаючи, що низькі ціни рільничих продуктів та дешева робоча сила в тих двох державах можуть мати неґативні наслідки на устійнення цін у країнах Европейської Економічної Спільноти.

Виступаючи на офіційному прийнятті в Мадриді, президент Картер виразно висловив підтримку Еспанії в справі її вступу в члени НАТО і Спільноти.

Ситуація в Портуґалії скомплікована тим фактом, що парляментарні вибори відбудуться у жовтні ц. р., а вибори нового президента при кінці цього року або в січні в наступному році.

Прем'єр-міністер Франсіско Са Карнейро, якого правий Демократичний Союз має дуже маленьку перевагу в парляменті, веде гостру виборчу кампанію проти теперішнього президента Портуґалії, Антонія Рамальо Інеса, висуваючи скрайньо консервативного генерала, Антонія Сорес Карнейро, як кандидата проти теперішнього президента.

Крім того, прем'єр-міністер Са Карнейро має певні застереження супроти Америки тому, що попередній американський амбасадор до Лісбони Френк Карлючі, піддержав соціялістичного провідника Маріо Соареса. І так як амбасадор Карлючі, так теж тодішній державний секретар Генрі Кісінджер, піддержували Соціялістичну партію, яка єдина була рішальним чинником у заблькуванні комуністів у виґранні виборів і перебранні влади у свої руки.

Не зважаючи на свої колишні упередження до Америки, прем'єр-міністер Са Карнейро виявився дуже льояльним союзником Америки. Портуґалія, яка є членом НАТО, була першою із західньоевропейських держав, яка проголосила торговельний бойкот проти Ірану та всеціло піддержала американську лінію в справі совєтської інвазії Афганістану.

Без сумніву, відвідини президента Картера до Еспанії і Портуґалії, як теж його візита до Юґославії, піднесли престиж Америки.

Членство Еспанії і Портуґалії в Европейській Економічній Спільноті є в інтересі не тільки тих країн, але також в інтересі Америки та вільного світу взагалі.

ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Елленвілл, Н. Й. — Управа інформує, що Загальні Збори Союзу Українських Політв'язнів відбудуться на Оселі Спілки Української Молоді Америки в Елленвілл в суботу, 5-го липня ц.р., о год. 3-ій по полудні.

Степан Куропась

ДЕСЯТЬ ДНІВ НА СХОДІ ЗСА

У порівнянні зі Сходом, Чікаґо — це провінція. Біля Чікаґо немає громад величини східнього побережжя Америки, є лише передмістя і невеликі громади без впливу на хід подій. Не те, що в Нюйоркській Метрополії, де існують великі громади з церквами і народними домами, в яких твориться історія українського поселення.

Подорож літаками коштовна, а вигідна колись прогулянка на схід автами з причини подорожчання бензини не лише коштовна, але й небезпечна. А це тому, що багато працівників бензинових станцій працює в обмеженій кількості годин і в разі клопоту з мотором, або „флет-таєр", хоч — „сядь і плач".

Просидів я тиждень на Союзівці на Річних Зборах Головного Уряду УНС, а — другий на З'їзді Сеньйорів УНСоюзу і вирішив заглянути в терен активної української громади. Конечно хотів відвідати Бавнд Брук, де живуть тіні не-забутих предків і сучасників недавнього минулого, як теж побачити Український фестифаль стейті Ню Джерзі.

Стейт Ню Джерзі багатий в історію УНС. У місті Матавані на південь від Перт Амбою живе дворічний член 423-го Відділу УНСоюзу Роналд Бурбелла, якого я вписав в члени цієї установи, коли він мав один місяць. Він син лікаря Роналда і пані Іванни теж лікаря, а внук Марії Бурбелли, відомої журналістки, яка пише до „Українського тижневика". Малий Роналд бавився і змагався зі своїми маленькими вантажними автами, а ми у міжчасі відвідали його тітку Марійку Волошин, дружину інженера Богдана, який доїздить до праці в Ню Йорку. Він щойно вернувся зі Сейнт-Луїсу, Міссурі, куди їздив в справах фірми.

При тій нагоді ми погратулювали Маркові Волошинові, якому у віці 17 літ припала честь бути введеним до „Нешенел Анор Сосаєті"; із 800 учнів середніх шкіл — 78 ввійшло до цього товариства.

У Матавані немає церкви ані української громади, тому в неділю я вибрався разом із родиною Волошинів до церкви до Перт Амбою. На вулицях Падеревського і Алта Віста стоїть величава церква Вознесіння, парохом якої є о. монс. Степан Сулик. Площа, яка належить до парохії, займає цілий квадратовий бльок. На площі є школа і велика заля для розваг. Покійний єпископ Ярослав Габро був колись там парохом і збудував приходство, а о. монс. С. Сулик розширив і добудував у Перт Амбої три Відділи УНС, між ними 155, секретарем якого був довгі роки недавно померлий Михайло Федишин. Стрічав я під церквою також союзовців 104-го і 168-го Відділів, які мене пізнали. Там я теж познайомився із о. місіонером Винником, що був у заступстві неприсутнього о. С. Сулика, який правив 1-го червня Службу Божу.

Церква зізовні приємна і манить зайти до середини. Внутрі вона розмальована і в ній знаходиться подвійний іконостас; верхній зображає події із життя Ісуса Христа. Вона незвичайно акустична для старших людей, чути добре проповідь і Службу Божу. Хор „Боян" щасливий, що має дириґента проф. Романа Левицького, відомого професора гри на бандурі, який обслуговує теж парохію в Елізабеті, де довгі роки жив і діяв Роман Слободян, колишній головний касир УНСоюзу. Парохом в Елізабеті є о. монс. Йосиф Федорик, кузен пані Кушнір-Бурбелли. Читаючи бюлетень церкви, можна завважити, що до парохії прибувають нові парохіяни, де обслуговується хворих і старших. На парохії є і Школа Українознавства до садочка включно. Цього року 25 студентів отримали дипломи з 8-ої кляси. Подружжя тут теж мішані, але це дійсність кожної громади. Я стрічав жінок, членів хору „Боян" які хотіли нав'язати зі мною розмову. Вони запитували звідки походили мої батьки, з якого повіту, села чи міста. Хор „Боян" взяв участь в імпрезі Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку, яку я теж відвідав у неділю, 1-го червня.

День перед Днем Пам'яті разом з родиною Волошинів я відвідав Бавнд-Брук. Минулого року там спочив батько Богдана Волошина, відомий кооператор-маслосоюзник, і робітник в системі кредитівки „Самопоміч" у Ню Йорку. Пам'ятник на могилі коштує 4,000 долярів, значить ціни пішли вгору, інфляція робить своє. Тому теж може сотник армії УНР інж. Валентин Сім'янців, лицар Ордену Залізного Хреста, який хоча живе, а поставив уже надгробний камінь на якому написано: „І чим би я виправдав своє життя, коли б добра доля не дала мені мого козакування! (Зі спогаду В. Сім'янцева „Роки козакування" 1917-1923).

На могилі довголітнього редактора „Свободи" Вячеслава Давиденка розкладена мармурова книга, на сторінках якої вписано: „Я проллюся крапелькою крови, на Твоє священне знамено, Україно, Ти моя молитво"! (В. Симоненко).

Спочивають на цвинтарі українському в Арлінґтоні Олег Штуль Жданович і д-р Денис Квітковський, могила якого очікує ще надгробної плити, вони обидва голови Організації Українських Націоналістів. Перший голова ОУН Є. Коновалець похований в Ротердамі, другий Андрій Мельник у Люксенбурзі.

Інтересні пам'ятники на могилах през. Витвицького, Шекерика-Доникова, відомого гуцула зі Жаб'я і свого часу посла до польського парляменту, ген. Петра Дяченка, командира кінноти Чорних Запорожців, ген. Івана Павленка теж кіннотчика і його дружини Фатими, сот. Карапінки з пропам'ятною відзнакою УГАрмії, д-ра Миколи Галія, сотника УГА.

Секретар мого 423 Відділу УНСоюзу Євген Носієвич з дружиною теж знайшли своє місце біля Миколи Біґуна, відомого активіста ОУН. Могила мого друга з УГА із міста Праги інж. Богдана Поповича і односельчанина Стефана Ходновського, який довший час жив у Керґонксоні, Н. Й.

Цвинтар у Бавнд-Бруку очікує ще на свого Нестора Літописця або Сковороду, щоб вони описали все те, що нагромадило життя української спільноти в Америці. У Бавнд Бруку я стрінув Лева Мазурця з Піскатавей, Н. Дж. який одружився з дочкою моєї односельчанки з дому Куропасів, яка виїхала до Франції і одружилася з Миколою Гоняком. Брат Юліяни Мазурець є відомим солістом у Франції, а сестра Марія є одружена з Анатолієм Домарацьким, шефом друкарні „Свободи". Марія є продавцем реальностей у Спрінґфілд, Н. Дж. Лев Мазурець запросив мене на свою семикрову садибу, де пані Юліяна гостила нас „бар-бе-кю" обідом.

1939 року я був головним контролем УНСоюзу і ми мали перевести контролю в липні. Контролери вирішили поїхати зі своїми дружинами і з огляду на спеку примістили їх над морем в Есбурі Парку, звідки ми на переміну їздили автом до Джерзі Сити. По 41 роках я не пізнав околиці, бо на місцях, де люди купували у фармерів свіжі яйця, стоять хмаросяги. Славний „бордвок" вкритий крамницями, властителі яких греки, а української громади тут немає.

Український фестиваль у Ґарден Стейт Артс Сентер у Голмделі, Н. Дж. має вже шестилітню славу й ім'я. Українська преса завжди широко розписується про учасників і програму Українського Дня. Я відвідав фестиваль у товаристві родини інж. Богдана Волошина. І там побачив величезний павільйон під дахом, заповнений українцями зблизька і здалека. Приїхав навіть танцювальний Ансамбль СУМ-А з Чікаґо під проводом хореографа Євгена Літвінова, який полонив присутніх не лише ритмікою танців, але й театральними сценами свого репертуару. З ансамблем „Україна" прибув теж адвокат Юліян Куляс з Чікаґо, дочка якого є членом ансамблю „Україна".

У Голмделі я зустрінув деяких визначних українців, редакторів „Свободи" Зенона Снилика і Ярослава Гайваса, ред. „Народної Волі" Івана Смолія, Валентина Мороза, Ярослава Рака, Йосипа Лисогора і цілий ряд діячів УНСоюзу та інших громадських установ.

Велика сила експонатів у шатрах свідчила про рухливість громад східнього побережжя Америки. Між тим несподівано я зустрінув мистця Шонка Русича, який колись жив у Чікаґо. Він тепер займається мистецтвом кераміки і емалії і мав на фестивалі дві виставки.

Рональда Реґена, Кандидата Республіканської партії на президента ЗСА, з дружиною Ненсі приняли з належною пошаною і привітом 10,000 українців, які взяли участь у фестивалі.

(Закінчення на ст. 3-ій)

Відбулися організаційні...

(Закінгення зі стор. 1)

кий Народний Союз дорогий для нас усіх й тому кожний дискутант старався висловити свій погляд про сучасний стан справ та його поправу в майбутньому. Передовсім заторкнено наші недоліки, а саме: брак нових поліс, якими конкурують інші асекураційні компанії чи братські союзи, недостатня рекляма УНСоюзу не так у „Свободі", як у загальноукраїнській пресі, радіопередачах, інформаційних матеріялах, а навіть церковних бюлетенях, брак обласного організатора від'ємно впливає на організаційну роботу в Окрузі; недостатні заходи у напрямі організування членів серед тут народженої ґенерації. Якщо б організаційно охопити тут народжену ґенерацію, — це означало б забезпечити розвиток УНСоюзу на довгий час.

Шукаючи розв'язки проблим організаційні роботи, вказано на назрілу конечність професійних організаторів. Вишкіл професійних організаторів був би дуже коштовний для УНС, але це забезпечило б розвиток його. Це думки тих дискутантів, що забирали слово, а саме: П. Залуга, інж. Є. Ґут-Кульчицький, Р. Куропась, В. Дідик, Я. Базюк, Є. Репета, д-р А. Слюсарчук, Р. Корбяк, І. Цар, В. Папіж та інші.

В дальшому ході виміни думок вирішено, щоб поки думки і пляни можуть бути зреалізовані пристосуватися до сучасних обставин і мобілізувати свої сили для організаційної роботи в осінньо-зимовому сезоні, що надходить. Намічено короткий семінар для організаторів в Окрузі, який буде закінчений союзовою чи взагалі громадською імпрезою для відзначення 85-річчя УНСоюзу. Дата і деталі імпрези будуть обмірковані на найближчому засіданні управи Окружного Комітету.

Перебіг цих наскрізь цікавих нарад виявив не тільки позитивне відношення союзового активу до його проблем, але прямо турботи за дальший розвиток УНСоюзу, якому слід завдячувати в найбільшій мірі сучасні досягнення української спільноти в ЗСА.

При перекусці в товариській гутірці порушено ще багато як союзових, так і загальногромадських справ. Між іншим приємним моментом було вручення фотоальбому „Мандрівка землями Підгаєччини" голові Округи Романові Татарському за його майстерне відчитання фейлетону Ікера (Івана Керницького), який із-за важкої недуги не міг прибути особисто на Другий загальний з'їзд підгаєчан, що відбувся в Детройті 24-го травня ц.р. Книгу вручив і передав подяку від Головного комітету підгаєчан його екзекутивний директор Василь Папіж.

МУЗЕЙ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА
С. Бавнд Брук, Н. Дж.

ВИСТАВКА
НАРОДНОЇ ВИШИВКИ З СХІДНЬОЇ І ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ

продовжена на цілий літній сезон до кінця серпня 1980 р.

Виставка складається з оригінальних старинних гафтів з музейної колекції, взірців виконання ВІРИ РОСІНСЬКОЇ, Мінеаполіс, МАРІЇ КУЦЕНКО, авторки „Українські вишивки", Австралія та МИРОСЛАВИ СТАХІВ, Мідлсекс, Н. Дж.

Музей відкритий щотижня від

вівторка до п'ятниці	10:00 А. М. — 4:00 Р. М.
субота	10:00 А. М. — 3:00 Р. М.
неділя	11:00 А. М. — 1:00 Р. М.

Тел.: (201) 356-0090 або 9105

Український Культурний Осередок в Гантері

при церкві св. Івана Хрестителя

подає до відома, що

в неділю, 6 липня 1980 р., о год. 12:30 по пол.

(після співаної Служби Божої)

відбудеться

в ґражді

ВІДКРИТТЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ВИСТАВИ

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

В. БАЛЯС, М. БУТОВИЧ, Я. ВИЖНИЦЬКИЙ, Я. ГНІЗДОВСЬКИЙ, Д. ДОРОШ, Е. КОЗАК, Ю. КОЗАК, Я. КОЗАК, Л. КУЗЬМА, С. ЛАДА, М. МОРОЗ, Л. МОРОЗОВА, М. НЕДІЛКО, Б. ПЕВНИЙ, Р. БАБЮК-РЕНЕ, Б. ТИТЛА, Г. ТИТЛА, В. ФІЦАЛОВИЧ.

Проситься Громадянство до численної участи.

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

Субота, 5-го липня 1980 року

Після багатої мистецької програми — год. 10-та веч.

ЗАБАВА

при звуках

двох оркестр

„ВЕСЕЛІ ЧАСИ" І „ТЕМПО"

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Олена Стерчо — перша українська правничка Філядельфії

Д-р права В. Стерчо

З-посеред вільних професій найменше в українській громаді Філядельфії правників. І щойно цього року першою українською правничкою в цій громаді стала Олена Ванда Стерчо, яка 19-го травня 1980 р. завершила свої студії докторатом права в Правничій Школі Пенсільванійського університету. До речі, головним промовцем на закінченні студій права був Джеом Шестак, американський амбасадор до Комісії Людських прав при Об'єднаних Націях, який на тому форумі вже виступав в обороні прав українських політичних в'язнів.

Олена Стерчо — це донька відомих українських громадян Ірени й проф. Петра Стерча. Народилася в 1955 р. в Савт Бенді, Інд., де її батьки були основниками 499-го Відділу УНСоюзу ім. Августина Волошина. Середню школу закінчила в Ловер Меріон, а бакалавреат з ділянки економічних наук одержала в 1977 р. в Дрексел університеті з найвищими відзначеннями.

Матуру з українознавчих студій одержала вона в Школі УНО на Оселі „Сокіл" у Гакстоні, Канада, по трьох літніх цілоденних студіях. Будучи студенткою в Дрексел університеті, Олена була впродовж трьох років співредакторкою, а в останьому році своїх студій головною редакторкою тижневої студентської газети „Траєнгл". У Школі Права була вона співредакторкою пропам'ятної книги своєї кляси 1980 року.

В часі студій економічних наук Олена Стерчо була вибрана до Бета Ґама Сіґма, як і до „Гу іс Гу" в американських університетах і коледжах. Одержала вона ряд нагород, зокрема пропам'ятну нагороду комерційної адміністрації, нагороду ім. Чарлза Еттінга, нагороду найкращої студентки і т. п. Олена була діяльна в Українському Студентському Клюбі при Дрексел університеті, в якому виконувала функції заступниці голови, як і в цілому ряді студентських організацій, зокрема в Бідл Ло Сосаєті, в театрі при Дрексел університеті та ін.

У співпраці з своїм батьком Олена перекладала четвертий том великої „Історії України-Руси" Михайла Грушевського для публікації англійською мовою в рамках Секції Історії України НТШ. Свою правничу кар'єру разпочне Олена Стерчо у вересні працею в суді у Філядельфії.

Як і її батьки, Ірена й Петро Стерчо, та її брат Юрій і молодша сестра Марія, Олена є членом 153-го Відділу УНСоюзу ім. Луки Мишуги.

Н.Н.

Дарія Малиновська закінчила коледж

Українська громада Честеру, Па., радіє успіхом Дарії Анни Малиновської, яка 31-го травня закінчила студії у Дрексел - університеті, в Несбітт-коледжі взірців у Філядельфії, одержавши диплом бакалавра. Дарія, це вже третє покоління батьків - українців. Народну школу ім. св. Духа закінчила в 1972 році в Честері та відтак вступила до середньої школи в Рідлей, Па, яку закінчила з успіхом в 1976 році. Тоді вступила до згаданого університету.

Дарія Анна належить до Пласту і її улюбленим спортом є плавання та теніс.

Дарія Анна Малиновська

Батьки Дарії, батько Павло — ветеран Корейської війни, та мати Розалія, активні в Честерській громаді. Родина Малиновських є членами 352 Відділу УНСоюзу у Честері.

СЛУХАЙТЕ
РІДНІ АКОРДИ
УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ
З РАДІОСТАНЦІЇ WPOW - 1330 AM
З НЮ ЙОРКУ КОЖНОЇ НЕДІЛІ
О год. 5:30 по полудні

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonne by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price $25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Увага! Вже появилася друком книжка *Увага!*

Уласа Самчука

СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ
ЕПОС УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ
IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS
SAGA OF UKRAINIAN AMERICA

Книжка у твердій зелено-темній полотняній обгортці, з мистецьким написом в оформленні
БОГДАНА ТИТЛИ
у видавництві УНСоюзу „Свобода"
268 сторінок. Ціна $15.00 з пересилкою.
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи рівночасно чек або грошевий переказ.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

В першу річницю смерти д-ра Осипа Коропея

Минулого року 18-го червня, помер несподівано на Фльориді д-р Осип Коропей. Народився 1-го березня 1907 року в Посаді біля Хирова, де і закінчив початкову школу. До гімназії вписали його спочатку до Отців Василіян в Бучачі, але згодом він перейшов до гімназії в Перемишлі, де здав матуру в 1927 році.

В ці бурхливі часи націоналістичного р у х у, який охопив львину частину української молоді в Галичині, молодий Осип не стояв осторонь. Очевидно, за його діяльністю, так як і за діяльністю інших активістів, слідкувала поліція. У висліді цього слідкування наступив арешт, славне польське слідство, і на лаві підсудних засіла група націоналістів; між ними — Осип Коропей. Всіх засудили на довші або коротші роки ув'язнення. Не ждучи на вислід відкличного суду, за порадою старшого брата, вирішив Осип утікти до Чехо - Словаччини, щоб не марнувати часу в тюрмі, а розпочати вищі студії, до яких двері в Польщі були закриті для українців загалом, не згадуючи вже тих, які мали свою картотеку в поліції.

Одного дня всів отже до потяга, який без пригод завіз його на станцію Турка. Тут мусіла закінчитися подорож потягом, щоб не наразитися на ніякі підозріння прикордонної поліції. Стрінувши на щастя знайомого студента та діставши від нього інформації про напрям, розпочав свій „похід на Чехію". Такий „турист" у пригранчній полосі мусів бути дуже обережним в рухах, поведінці й розмові. А що єдиними зупинками для мандрівників, а зокрема студентів були в Галичині священичі „плєбанії", то його метою була будь-яка плєбанія, аби в напрямі границі. Так власне, з течкою і палицею, заходив до першої - ліпшої плєбанії. Звірювався отцеві - парохові про мету своєї візити, і його приємно вітали. Нагодований, але втомлений кільканадцятикілометровим проходом, скоро засинав. Наступного дня вранці, по сніданку, отець парох випровадив його в сад. Сіли біля столу під розлогою грушею, а тоді отець розказував йому, як то він гостив колись у себе Івана Франка, який при цьому власне столі писав свої поезії.

„А мене звуть кацапом", — продовжував старенький добросердний парох. По кількох днях гостини, наділений їством і куривом, пішов у вказаному отцем напрямі до сусіда пароха, але вже „українця", як сказав отець, поблагословивши його на дорогу. На новій зупинці знову щирі вітання. Парох певний, що його сотрудник священик, який допомагає парохові, повернеться на плєбанію — як заповів—за кілька днів, казав приготувати йому нічліг в сотрудниковій кімнаті. Серед ночі чиїсь руки схопили за рамено сплячого, щоб його розбудити й делікатно випросити з ліжка властителя, що повернувся додому скорше, чим заповів. Яка була їхня радість, коли при світлі лямпи побачили один одного — стали обнімати себе старі друзі. Очевидно, цієї ночі їм вже не спалося.

Побувши там знову кілька днів, вийшов з головним пляном маршруту аж „по той бік" границі. Провідниками переходу кордону були сільські хлопці, експерти в топографії; провідники віддали його по „тім боці" таким же експертам, як і вони. Ці вже допомогли д-рові Коропеєві купити залізничий квиток до Праги. Тут слід згадати, що провідники відмовилися від пропонованої їм нагороди, бо уважали честю бути помічними в цім ділі.

Але і тут пригода з чеськими прикордонниками. Не маючи пашпорта, ані іншого документа, що стверджував би автентичність, дістався він тим разом до чеської тюрми. По кількох днях виснювання приїхав до Праги. Тут, між своїми, працював у повіреній йому ділянці.

Пізнав особисто членів Проводу та здобув їхнє довір'я. По якомусь часі дістав інструкцію виїхати до Заґребу в Хорватії; щоб там студіювати ветеринарію і вести працю серед українців у Юґославії. Незабаром став головою української студентської громади, а властиво — її опікуном, заохочуючи студентів студіювати та робити поступи в науці. Тут пізнав студентку медицини свою майбутню дружину, і став фактичним провідником націоналістичного руху в Юґославії, про що вже далеко пізніше в людовій Польщі писав польський автор у своїй книжці про підпілля, що Осип Коропей розгортав тут „вивротну" діяльність, монтуючи „протипанствовий" фронт у Юґославії.

По закінченні студій д-р Коропей працював якийсь час в Хорватії. Тоді переїхав до Австрії, а звідтам до ЗСА. Зі стейту Мічиґен переїхав з родиною до стейту Ровд Айленд, де поселився і працював лікарем його брат. Не гаючи часу, вчився ранніми ранками до іспиту — цілий бо день працював асистентом місцевого ветеринара, а „здавши стейтовий іспив", відкрив власну ветеринарну практику. Совісною працею здобув собі признання клієнтів, а фаховим знанням і товариською поведінкою здобув довір'я і респект професійних колеґ, які в 1969 році вибрали його стейтовим президентом Асоціяції ветеринарів. Оце вперше на терені нашого стейту українець очолив професійне товариство.

В українській громаді він, ветеран громадської праці, був промотором життя. Він — улюблений промовець на всіх національних святах. Його змістовні доповіді, виголошувані вишуканою українською мовою, були духовим бенкетом для слухачів.

Прямолінійний по вдачі, справжній соборник, зрівноважений в товариській поведінці, джентлмен в стосунку до жінок, елеґантний у зовнішньому вигляді, акуратний у всіх своїх починах, котрому чужою була розхляпаність у всілякій формі, був люблений і популярний між знайомими, не мав ворогів, а приятелів здобував легко. Про нього можна сказати, що не мав приятелів тільки між тими, яких ще не пізнав. Був жертвенний на всі громадські і національні потреби та разом з дружиною були фінансовими філярами нашої церкви. В родинному житті був зразковим, добрим і вирозумілим батьком та улюбленим дідом для своїх п'яти внуків.

В похоронних обрядах, які відбувалися якраз в тижні найбільш дошкульного браку пального, взяла участь велика громада приятелів. Спогадами про нього поділилися шкільні й організаційні колеґи та пізніші приятелі і знайомі.

Поховано його в заздалегідь побудованім гробі в Бавнд Бруку.

А. Ю.

Десять днів...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Разом з церковним хором „Боян" з Перт Амбою я приїхав автобусом на виступ Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку в залі Стайвесант гайскул. Програма виступу була багата і про неї у підвалі „Свободи" так гарно розказала ред. „Свободи" Л. Волянська.

Сорок дев'ять бандуристів, молодих хлопців, вишколених проф. Р. Левицьким і Миколою Чорним, зодягнені в шовкові жупани і чобітки з підківками, були насолодою публіки, між ними Ярема, син Надії Світличної. Такий ансамбль варто вислати в похід по Америці, як це роблять хорвати і їх „Тамбуріца". По концерті в товаристві д-ра Олександра Соколишина я відвідав Дім Визвольного фронту. Бара „Лиса Микити" без змін, від часу, коли там працював Йосип Гірняк. Взагалі Друга авеню зукраїнізована, багато установ, які відновили свої доми в околиці 1-ої вулиці. Ресторан „Київ" на розі повний гостей; крізь великі вікна видно, що харч добірний і український.

Відвідав я також церкву св. Юрія і хоча вже було по Службі Божій, о. Севастіян Шевчук, ЧСВВ, відкрив церкву. Два і чвертьмільйонова церква вже не має боргу. О. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, парох і побожні парохіяни побудували пам'ятник, який буде свідком їхньої активности.

Був би гріх бути на Сході і не відвідати хмаросягу УНСоюзу в Джерзі Ситі.

Учитель Іван Бурбелла з Байону, Н. Дж., пожертвував цілий день 2-го червня і возив мене в різні місця. Ранком ми відвідали УНСоюз і „Свободу". Рацію мав Головний Уряд, який думає, що УНСоюз не потребує трьох поверхів, він може зміститися у двох. „Свободі" знову ж не потрібно цілого поверху і партеру. Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу, за словами предсідника д-ра Івана Флиса, робить у цьому напрямі пляни, як це все скомасувати.

Вполудне Екзекутива запросила нас на спільний полуденок. По обіді, проїхавшись кораблем, ми відвідали статую Свободи, яка є опікункою „видворених" скитальців. Її уста замкнені, але вона кличе: „Дайте мені ваших змучених і бідних, дайте ваші маси, які бажають вільно дихати". В приміщеннях статуї є музей, між спонзорами якого є теж Український Конгресовий Комітет, ім'я якого є на окремій таблиці, поруч з іншими організаціями. 54 роки тому я приїхав до Америки і перейшов перевірку на Елис Айленд, де містився т. зв. Кестл Ґарден, а наші люди називали це Касеґарда. 12 мільйонів людей перейшло через цей „Острів Сліз", а 1954 року це бюро закрито. Знищені приміщення цього острова відкрито для туристів 1976 року. Я не пізнав кімнат, які підлягли великому знищенню.

По вечері на Третій авеню і 50-ій вулиці, до чарки і „шрімпс" включно, ми відвідали Редіо Сити Мюзік Голл, де зіркою програми „Рокет Спектакюлер" була Джінджер Роджерс. Там, завжди на її виступ, з дружиною Пет приходить колишній президент ЗСА Ричард Ніксон.

Так закінчилася моя поїздка на Схід — сповнена багатьох вражень і знайомств.

В ПАМ'ЯТЬ

бл. п. Анни Чайковської

складають 50.00 долярів на Патріярший Фонд

родини: М. ШИПУЛА І А. ҐУДЗЯК

ПОДЯКА

Дня 23-го травня 1980-го року відійшла від нас у Вічність наша люба і добра Дружина, Мама, Сестра і Тітка

бл. п.

ПОЛІНА ЩЕРБАК

Висловлюємо щиросердечну подяку всім, хто ділив з нами наші сльози, наш біль, наше тяжке горе.

Дякуємо Високопреподобному Отцеві Сергієві Непріль за проведення похоронних відправ. Дякуємо диригентові інж. Д. Олійникові та хористам за служіння під час похоронів та Панахид. Дякуємо Голові Парафіяльної Ради Церкви св. Тройці п. Б. Процюкові та дорогим Кумам І. і Г. Галіям за співчуття і поміч.

Дякуємо всім, хто дізнавшись про наше горе, висловили письмові чи усні співчуття, надіслали квіти, за участь у Панахидах і похороні, хто замовив Панахиди і молився на них за спокій душі Покійної.

Дякую другові Я. Ємцеві, який з далекої Каліфорнії поспішив із словом розради і поміччю.

Дякуємо всім, хто на поминальній трапезі склав замість квітів у пам'ять бл. п. Поліни Щербак свої пожертви:

На Духовну Семінарію: по 25.00 — Г. і Г. Добуш, А. і М. Базилюк, родина Данчук; по 20.00 — О. і П. Матула, Н. і М. Мірчук, В. Яковенко; по 10.00 — Г. і І. Галій, П. Гудзовський, Т. Добуш, А. і Б. Процюк, М. Сидоренко; по 5.00 — М. і А. Бистрицькі, Р. і Ю. Даць, М. Моргун, У. Слинько, родина Щербак; по 2.50 — В. Зайців, Н. Шендрик.

На Дім культури в Бавнд Бруку: 5.00 — о. В. Покотило.

На сироти в Південній Америці: по 25.00 — родина Данчук; по 20.00 — Г. Клим, Г. Підлуська; по 10.00 — Л. Адамс, Г. і І. Галій; по 5.00 — М. і А. Бистрицькі, М. Моргун, о. С. Непріль, Д. Олійник, О. Проскурня, Н. Чарнецька, родина Щербак; по 2.50 — В. Зайців, Н. Шендрик.

На церкву св. Тройці: 5.00 — М. Яковенко; 2.00 — Петро Н. Н.

На Сестрицтво св. Покрови при церкві св. Тройці: 10.00 — К. Приходько.

Нехай Господь наділить Вас усіх своєю ласкою!

В сльозах і тяжкому горі —

Чоловік — МИКОЛА
з сином ЯРОСЛАВОМ і дочкою ЛЯЛЕЮ
Сестра — НІНА ДАНЧУК з чоловіком ОЛЕКСІЄМ
Племінники — МИХАЙЛО з дружиною та АНДРІЙ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на МОГИЛІ

нашого Найдорожчого ЧОЛОВІКА, ТАТА І ДІДУСЯ

бл. п.

ВАСИЛЯ ПАЩАКА

відбудеться в суботу, 12-го липня 1980 року, о год. 2-ій по пол. на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружина — СОФІЯ
Доньки:
ОРИСЯ ТРАЧ з чоловіком МИРОНОМ
НУСЯ ДЕНИСИК з чоловіком ОЛЕГОМ
Внуки — БОЯН І ДОБРЯН ТРАЧ

В ТУРЕЦЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ЗНОВУ ПОДАНО внесок на ухвалення недовір'я теперішньому прем'єрові Сулейманові Демірелеві, і над внеском відбувається голосування в середу, 2-го липня. Основним аргументом для висловлення недовір'я є намагання великої групи членів парляменту повалити теперішній уряд, а тоді добитися створення уряду національної єдности на базі числового відношення депутатів. Дотепер внескодавці не мали виглядів на перемогу, бо Демірель спирався на коаліційну більшість. Одначе фракція Ісламської партії національного спасіння виступила з коаліції Деміреля і таким чином позбавила його більшости. Якщо йому не вдасться в останньому перед голосуванням моменті якимсь чином доповнити свою коаліцію, тоді його уряд упаде й прийде до творення нового.

ІРАНСЬКИЙ УРЯД УСУНУВ З КРАЇНИ совєтського дипломата, першого секретаря амбасади СССР в Теграні, Владіміра Ґолованова, якого зловлено на горячому вчинку, коли він мав у посіданні шпигунські матеріяли. Ґодованов негайно виїхав з Ірану.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНОМУ НЮ ЙОРКОВІ, МІСТОВІ, яке якраз тепер у літні місяці приймає туристів з цілого світу, грозить черговий страйк, тим разом нелеґальне припинення праці поліціянтів, пожежників і збирачів сміття. Очевидно, управа міста робить усі заходи, щоб не допустити до страйку, який може мати непередбачені наслідки для населення цього міста-великана. порушені можуть бути не тільки санітарні приписи, але також існує загроза для життя мешканців, зокрема в наслідок пожеж і збільшення активности злочинців.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ І СЛУЖБА еміграції і натуралізації продовжили реченець перебування у цій країні емігрантів з Нікарагуи до 28-го вересня, даючи їм таким способом змогу леґально оформити свої справи, або повернутись до Нікарагуи. Речник Державного департаменту заявив, що таку розв'язку запропонував заступник державного секретаря Воррен Крістофер, кажучи, що втікачі не мали досі змоги полагодити усіх формальностей, бо багато з них приглядалось до розвитку політичних подій в їхній країні, не знаючи на яку стати. Після визначеного реченця Служба еміграції буде переглядати усі справи і, згідно із зарядженням президента Картера, депортуватиме нелеґальних емігрантів до Нікарагуи.

З громадою і для громади!
В ощадностях наше майбутнє!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Тел.: (215) 329-7080 або 329-7277

- **ПЛАТИТЬ НАЙВИЩІ, ДОЗВОЛЕНІ ВЛАСТЯМИ, ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТЯХ.** 6½% — 8% від сертифікатів, залежно від суми і часу на який вкладається.
- **НОВІ 2½-РІЧНІ, ВИСОКО-ВІДСОТКОВІ СЕРТИФІКАТИ** мінімум 500.00 дол. — висота дивіденди залежить від U.S. Treasury Securities та змінюється кожного місяця.
- **"MONEY MARKET" СЕРТИФІКАТИ** — мінімум 10,000.00 дол. на 6 місяців.
- **ДЛЯ БАЖАЮЧИХ КУПИТИ** дім, підприємство, чи будь-яку посілість Українська Щадниця дає позики (mortgages) на дуже догідних умовах сплати.
- **ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ** дає правні і нотаріяльні поради: згрошевлює заробітні та соціяльно-забезпеченеві чеки; продає державні бонди; видає подорожні чеки (Travelers Cheques); грошеві перекази (Money Orders) і т. п.
- **ПРАЦЮЮЧІ У ВЛАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ** або в таких, що не забезпечують їх пенсійним фондом, можуть собі відкрити в Щадниці пенсійне конто — IRA — вкладаючи на нього по 1,500.00 дол. річно. Згідно з Федеральним законом, гроші вложені на таке пенсійне конто вільно відтягати від приходового податку (Income Tax Return).
- Безкоштовні грошові перекази (Money Orders) для пенсіонерів.
- **ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ:** Кожного дня від 9-ої год. рано до 3-ої год. по пол.; в п'ятницю від 9-ої год. рано до 7-ої год. веч. та в суботу від 9-ої год. рано до 12-ої полудня.
- Всі ощадності мають державне забезпечення — F.S.L.I.C. — на 100,000.00 дол.
- Згідно з вимогами Федерального Банку, передчасне згрошевлення Сертифікатів підлягає частинному обтягненню дивіденди.

Увага! **ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ** Увага!
Можна вже замовляти в книгарському відділі при „Свободі"

НА ЛЮДСЬКИХ ОЗЕРАХ
Поезії
ВОЛОДИМИРА ДЕМУС

88 сторінок. Ціна $2.50 з пересилкою.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА

"THE UKRAINIAN WEEKLY"

Просимо витяти, виповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи":

"SVOBODA"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Дата ....

Передплата
річно для членів УНС — $5.00; для нечленів — $8.00

Прошу зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY

Ім'я і прізвище ....

....

Address: No. Street City State Zip Code

Я є членом УНС, Відділ .... Я не є членом УНС ☐

Залучую (чеком ☐ ; грошовим переказом ☐)
мою річну передплату ☐

Передплата $.......... Пресовий Фонд $..........

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ДО 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Любов, потребу, навіть жадобу свого національного українського спорту привезли до країн поселення у широкій діяспорі справжні наші спортовці, багато з яких вже від нас відійшло, багато постаріли, але духово вони вічно юні.

Перші кроки на новому поселенні були виявом бажання продовжувати діяльність Українського Спортового Союзу на рідних землях і Ради Фізичної Культури з часів тимчасової еміграції на теренах Західньої Німеччини.

Після кількох років діяльности окремих товариств і клюбів та їх співпраці між собою з огляду на спільність інтересів, назрів час організувати надрядний чинник у нашому спорті, який завершено в 1955 році заснуванням Української Спортової Централі, яка об'єднала в цей час три Делеґатури СУАСТ-в. Ініціятором заснування УСЦАК був сл. п. мґр Іван Красник.

На протязі пройдених 25 років діяльности кожночасні провідні чинники УСЦАК завжди керувалися ідеєю, що основним мотивом нашої Централі є не тільки дбати за змаг здоров'я тіла й духу нашої молоді, але в першу чергу змаг за її національного духу, в якому важливим чинником було створення українського середовища для наших спортовців. Для цього саме і почали організувати першості і турніри окремих родів спорту та Ігрища молодечих організацій, у яких брали участь сотні, а то й тисячі наших спортовців та їх симпатиків, отже всі вони перебували в рідній українській атмосфері.

Не зважаючи на далекі віддалі одні від одних, велика більшість українських спортових осередків уважають за честь і свій о б о в' я з о к висилати дружини на такі річні спортові імпрези, як: відбиванкові першості, плавацькі й тенісові, лещетарські і шахові, настільного тенісу і копаного м'яча, на Спортові ігрища молоді, що уважаються між нашим юнацтвом малою „Українською Олімпіядою". Усі ці великі спортові імпрези вже набули собі право громадянства між українською спільнотою.

На протязі років окремі проводи УСЦАК постійно змагали до цього, щоб спорт зайняв належне йому місце в наших культурних імпрезах, головно коли мова про зовнішню репрезентацію української спільноти, щоб ми не відрізнялися від інших зрілих народів браком рівноваги в культурі духу й тіла.

Особливо в теперішних часах, як ніколи раніше, спорт відограє поважну ролю не тільки як виховний чинник молоді і найчисленніше видовище для сучасного суспільства, але теж у політиці та інших ділянках життя народів на усіх континентах світу.

Нам у вільному світі серед чужинецького довкілля, особливо в боротьбі для збереження нашої молоді при українському суспільстві, спорт має надзвичайне значення. Саме тому УСЦАК завжди змагав до залучення якнайбільшого числа нашої молоді до існуючих українських спортових осередків та масового плекання спорту в усіх куточках поселення ЗСА і Канади.

Сучасний Провід УСЦАК, завданням якого є дбати про задовільний фізичний і духовий стан української молоді, вірить, що він у своїх намаганнях і в майбутньому не залишиться осамітнений, але знайде щиру піддержку серед широких мас української громади і особливо в провідних колах наших центральних установ, завдання яких збігається з нашим, і вони не менше повинні дбати і унапрямлювати цю важливу працю в ділянці фізичного і духового виховання наших майбутніх повноцінних громадян.

Ювілейні святкування УСЦАК в 1980 році

Для відмічення успішної праці Української Спортової Централі Америки і Канади та вшанування найвидатніших діячів Централі 15-го грудня 1979 року в Нюарку на спільних нарадах з Делеґатурою УСЦАК-Схід покликала ювілейний комітет. Цей ювілейний комітет заплянував і відповідно реалізує цілорічну програму святкувань. Усі цьогорічні першенства УСЦАК і УСЦАК-Схід і Захід проходять під знаком ювілею. Серію цих великих спортових імпрез започатковано Першим юнацьким турніром копаного м'яча, який відбувся в днях 24-25 травня ц. р. у Клівленді.

Тиждень пізніше, в суботу 31-го травня, відбулися великі відбиванкові першенства в Чікаґо. В днях 28-29 червня відбулися Спортові ігрища молодечих організацій і відбиванкові першенства УСЦАК-Схід на оселі СУМ-А в Елленвілі. Тиждень пізніше на Союзівці відбудуться тенісові першості УСЦАК-Схід.

В цьому ж часі, точніше 4-5-6 липня, УСЦАК здійснить участь Збірної Українців в Олімпіяді Поневолених Народів, яка відбудеться в Етібоко, Канада.

В серпні відбудуться першенства копаного м'яча перших дружин на терені УСЦАК-Схід, і остаточно в кінці тижня „Дня Праці" на Союзівці — першенства УСЦАК у тенісі й плаванні.

Кульмінаційним вершком святкувань буде великий ювілейний бенкет, розвагова програма і забава, що відбудеться в суботу 27-го вересня ц. року на Союзівці. В цьому бенкеті братимуть участь спортовці, спортові діячі і прихильники українського спорту, як теж представники ряду наших центральних установ і Братських Союзів. Ювілейний комітет очолює голова УСЦАК Роман Куціль, ділові комісії працюють під проводом таких громадян: бенкетова — інж. Роман Ракочий; програмова — Мирон Стебельський; фінансова — Олександер Напора. розвагова — Ігор Чума; пресово - інформаційна — Омелян Твардовський

(от)

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки вирівнювати у секретаря Вашого Відділу не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Стипендистка Фулбрайта — Ірина Квасній

У вівторок, 3-го червня цього року, в Квінс коледжі Міського університету в Ню Йорку відбулася ґрадуаційна церемонія, в якій взяло участь понад тисячі студентів цього коледжу. З поміж усіх цих студентів велике признання здобула українка Ірина Квасній:

1) Стипендію Фулбрайта для дальших студій в університеті у Фрайбурзі, Німеччина, який покриває всі кошти, зв'язані з наукою в університеті, мешкання, харчування, включно з подорожжю на цілий рік. Крім того німецький уряд платить Ірині 9.600 німецьких марок, як нагороду. Рівнож цей „Фелловшіп" Ірина може продовжувати на слідуючий рік. Слід згадати, що Фрайбурзький університет — один з найкращих університетів філософії в Европі.

2) Нагороду — Ірина стала членом престижевої академічної корпорації Фі Бета Каппа.

3) Нагороду від Літературного т-ва для відмінників у інтерпретації німецької літератури.

4) Пам'ятковий дар Ейб Ротенберґа, що її одержує тільки один студент річно за найкращі досягнення в науці.

Після повороту з Німеччини, Ірина буде студіювати міжнародне право в Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні.

Ірина, дочка Ольги і Володимира Кваснія, в 1972 році закінчила з дуже добрим успіхом школу св. Духа в Брукліні й перейшла до католицької середньої школи — Мері Луіс Академі, в якій одержала дуже добрі підстави в науці та належала до Нешенел Онор Сосаєті.

Ірина Квасній

Ірина не присвячувала увесь свій час тільки для науки, але також як член Осередку СУМ-А ген. хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку, від молодих літ бере активну участь в сумівській праці. Перейшла всі ській праці. Перейшла всі виховно - відпочинкові та вишкільні табори на Оселі в Елленвілі. Рівнож три рази була першуном на Злетах СУМ-А. Тепер вона належить до дружинників СУМ-А, як також є учителькою українознавства при цьому Осередку. Ірина — активний член Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського — ТУСМ-у. Українські громади як в Брукліні, так в Озон Парку знають Ірину з її вмілих декляматорських виступів на різних імпрезах в обох громадах. Батько Ірини є членом УНСоюзу.

Е. С.

Хомейні вимагає чистки

Тегран, Іран.- Аятолла Хомейні, у своєму новому виступі в державному радіовисиланні, висунув категоричну вимогу до керівних органів в Ірані, а зокрема до президента Бані-Садра перевести основну чистку. Йдеться про колишніх співробітників держави шаха та про ближче неокреслені „здеправовані" елементи.

Це вже не перша промова Хомейні, у якій він критикує існуючий стан і погрожує наслідками. Попередні його заклики не мали бажаних ним наслідків і тепер він звернувся до Бані-Садра, Революційної Ісламської Ради і міністерства закордонних справ. В інших міністерствах, яких він не назвав, також не усунено дотеперішніх керівних працівників і через те, як він каже, „Ми й на далі маємо монархію".

Президентові Бані-Садрові і Революційній раді він закинув, що вони не переводять слідств, не викривають колишніх співробітників шаха, толерують бюрократію та мовчки приглядаються перекупству, яке цвило за шаха і не переводиться тепер. Міністерству закордонних справ, крім інших недотягнень, він закинув вживання давніх монархістичних емблем, навіть давніх формулярів, в яких Іран називається монархією, а монархічні символи й далі є на урядових блянкетах. Не пощадив він також кабінету, який дотепер ще немає свого голови-прем'єра міністрів. Особливу увагу звернув Хомейні на конечність перевести чистку в телебаченні, радіопередаванні та в управлінні публічної освіти.

„Якщо ці ознаки монархістичної влади не будуть усунені протягом десяти днів, я закличу націю, щоб зробила в вами порядок, так як зробила із шахом", — грозив Хомейні.

Після того Бані-Садр іменував нового командира Революційних дружинників Казема Божнурді, після уступлення попереднього Абу Шаріфа, а в справі міністерств заявив: „Я міністрів не вибирав і за них я аж ніяк не є відповідальний". Він дав їм доручення ще 8-го червня завести „ісламський лад" і сам дивується, чому це не сталося. „Якщо я маю наглядати за тими справами, я потребую відповідних засобів і якщо це є завдання Президента, я не маю застережень і перебираю відповідальність на себе", — додав він.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

НОВІ ТВОРИ ЯРА СЛАВУТИЧА

ВОКАЛЬНІ ТВОРИ на слова Яра Славутича (музика: М. Фоменка, Г. Китастого, Р. Бородієвича, І. Білогруда, С. Яременка та інш.)
Нотний альбом, 80 сторінок .... $ 8.00
ЗІБРАНІ ТВОРИ, 1938-1979, 408 сторінок $12.00
ТВОРЧІСТЬ ЯРА СЛАВУТИЧА (Статті про поета, упорядкував В. Жила), 432 сторінки $12.95

Замовлення слати до:
"Svoboda" Book Store
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

HELP WANTED

Є ВІЛЬНА ПРАЦЯ
АДМІНІСТРАТОРА
ВЕЛИКОГО БУДИНКУ — ПОВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. ВИМАГАЄТЬСЯ ДОСВІДУ В АДМІНІСТРУВАННІ ТА НАГЛЯДІ ПОСІЛОСТИ.
Голоситись (201) 451-2200
Джерзі Сиnі, Н. Дж.

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

HAMPDEN

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник Ю. Безсоніє

- Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873 (напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

● REAL ESTATE ●

HOUSE FOR SALE
Jeffersonville, N.Y.
5 bedroom, victorian, completely restored, 2 living rooms, formal dining room, large kitchen, 2 full baths, 1 acre, must be seen. (914) 482-9818

FOR SALE
Farms, farmettes, recreational land, country homes in beautiful Chenango County, central New York State.
FOSTER REAL ESTATE AGENCY
Norwich, New York 13815
(607) 334-4521

● ВАКАЦІЇ ●

ПОСІЛОСТІ до ВИНАЙМУ НА ВАКАЦІЇ у ФЛЬОРИДІ
До винайму, чудово умебльоване, кондомініюм, з 1 спальнею, де може спати 4 особи, у Post Charlotte, положене близ. Warm Mineral Springs on the Gulf of Mexico. $125./wk or $200./2 wks. За інформаціями тел.: (215) 245-7600 або (215) 969-8186 — R. Slipatchuk. Допоможемо також закупити на будуче посілість у цій зростаючій українській громаді.
SAE KAE INTERNATIONAL REAL ESTATE

Д-р Лука Луців:
ВАСИЛЬ СТЕФАНИК
СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ
Ціна — 8.00 дол.
Замовляти:
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

Бучач і Бучаччина
Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій кораловій обгортці із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО.. 943 сторінок з мапою.
Ціна $25.00 + $1.00 пересилка
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

● REAL ESTATE ●

Кергонксон, Н. И.
ОСТАТОЧНА ВИПРОДАЖ
1 акр і більше парцель по зниженій ціні, коло Союзівки і церкви. За інформаціями телефонувати: (201) 691-1230 або (516) 822-4636

ДО ПРОДАЖІ:
ДВА ЛІТНІ ДОМИ
на півакровій парцелі, з приватним доступом до великого озера Моґікен Лейк в Ґлен Спей. Кожний дім має дві спальні, вітальню, кухню, та повну лазничку. Всі кімнати вповні умебльовані, вода з власної криниці, спільна пляжа і тенісова площа. Ціна 28,000 дол. По інформації проситься телефонувати:
в Ґлен Спей, (914) 856-8090,
в Ню Йорку, (212) 777-0513, веч.

GREAT LOCATION
Matawan, N.J.
½ mile from New York bus & train, near Lake front recreation area, 4 bedrooms, 2 full baths, lots of closets, 1 acre with woods. $72,000.00. Financing available. 25% down.
(201) 583-4163

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРИДІ НОВІ
2 родинні доми від $70.000, або на одну родину $35,000. Ділянки під хату від $8.500, містова вода, „суверс", дороги, близько Народного Дому і церкви.
SUNNYLAND REALTY
855 N. Park Avenue
Apopka, Florida 32703
Stephen Kowalchuk—Realtor (305) 886-3060

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоциклі; від вогню, від відповідальности і бонди; на життя і акцидентові поліси.

Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейпелвуді, Ірвінґтоні та всіх довколичних місцевостях.

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3585 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
•
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.-NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555
New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222